

Модуль 3. Хореографія освіти: стандартизація чи персоналізація?

Лекція 30. Ефект Пігмаліона до гори дригом, або настав час змінювати методики

У своїй книзі «7 звичок надзвичайно ефективних людей» С. Кові наводить приклад оберненого ефекту Пігмаліона: не лише позитивні, а й негативні очікування стають пророцтвом. В Англії ненароком помилково запрограмували комп'ютер. Клас відмінників він охрестив неуспішними, а неуспішних - відмінниками. Отже, вчителі отримали комп'ютерний звіт та відповідно до нього склали враження про своїх учнів на початку року. Через п'ять з половиною місяців керівництво школи виявило помилку та влаштувало обстеження учнів, нікому не повідомляючи про те, що сталося. Результати вразили всіх.

IQ відмінників суттєво знизився, оскільки їх вважали розумово обмеженими, некерованими, не схильними до навчання та ставилися до них відповідно. Парадигма вчителів стала прогнозом, який справдився. Мені несказанно пощастило, що парадигма моїх перших вчителів була протилежною. А то ким би я був зараз? Разом із тим, у класі так званих неуспішних успішність зросла, адже до них ставилися, як до розумних. Вчительська енергія, надія, оптимізм, радість давали дітям віру у власну гідність. У вчителів поцікавились, як їм працювалось на початку чверті? «Невідомо чому, але наша методика не діяла. Нам довелося змінювати її», - розповіли вчителі. Комп'ютерні дані свідчили, що учні розумні. Вчителі вирішили, що треба змінювати методику навчання. Вони її скоригували та справи пішли жвавіше.

Таким чином, вчителі зайняли проактивну позицію та діяли у колі свого впливу. С. Кові ставить доречні питання в цьому контексті:

- 1) Який відбиток ми як дзеркало показуємо іншим?
- 2) Як цей відбиток впливає на їхні життя?

Гьоте говорив: «Сприймай людину такою, якою вона є, і вона такою і залишатиметься. Сприймай людину такою, якою вона може й має бути, - вона стане такою, якою може і має бути».

Отже, освітянин має бути чарівним дзеркалом, в якому відбивається потенціал учня - те, ким він може і повинен стати. Цей експеримент має всіх нас переконати в одному: оцінка, навчальний результат - це лише певна точка, яка нічого не говорить нам про напрямок і про те, наскільки компетентним може стати учень у майбутньому.